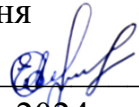

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра фінансів, облік і оподаткування

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Фінанси, банківська
справа та страхування»
к.е.н., доц. Сергій КОСТОРНОЙ
«27» серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів, обліку та
оподаткування
д.е.н., проф. Олена ЯЦУХ
«27» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінанси підприємств»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»** за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
(на основі повної загальної середньої освіти та на основі ОПС «Фаховий
молодший бакалавр»)

Факультет економіки та бізнесу

2024 – 2025 навч. рік

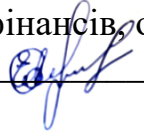
Робоча програма навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти та на основі ОПС «Фаховий молодший бакалавр»). Запоріжжя, ТДАТУ. 15 с.

Розробник: Олена ЯЦУХ, д.е.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Протокол від 27 серпня 2024 року № 1

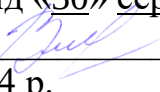
Завідувач кафедри фінансів, облік і оподаткування

д.е.н., професор Олена ЯЦУХ

29 серпня 2024 року

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти та на основі ОПС «Фаховий молодший бакалавр»)

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 року

Голова, доц. Юлія ВОРОНІНА

«30» серпня 2024 р.

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність 072 - «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		2-й 1с ФМБ	3-й 1-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 самостійна робота студента – 5,7	Ступінь вищої освіти «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	20 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	20 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	80 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансів підприємств.

Предмет курсу - система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання.

Завдання курсу - вивчення сутності й функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування; організації фінансів підприємств; набуття навиків фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану, санації підприємств.

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами ВО:

Інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальних компетентностей:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальних (фахових) компетентностей:

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмних результатів навчання:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР26. Обґрунтовувати джерела фінансового забезпечення діяльності на мікро-, макро й мезорівні та оцінювати ефективність їх використання.

- *soft skills* показувати навички самостійної роботи, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації у сформованих звітах

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для вивчення освітньої компоненти Фінанси підприємств: «Фінанси», «Фінансовий облік», «Податкова система», «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік».

Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі освітньої компоненти Фінанси підприємств: «Податкова система 2», «Управлінський облік»: «Фінансовий менеджмент», «Звітність підприємств», «Аудит».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 1. ОСНОВИ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ [2, с. 8-23, 43-50; 6, с. 12-66; 9, с. 5-23, 8, с. 5-22]

Поняття й сутність фінансів підприємств. Функції фінансів як внутрішня властивість і форма вияву їх сутності. Фінанси підприємств за умов формування ринкової економіки

Сфери фінансових відносин підприємств. Фінансові відносини між підрозділами підприємств, між суб'єктами господарювання, з державою, з банками, страховими компаніями.

Грошові доходи, грошові фонди, фінансові ресурси підприємств. Методи і способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування фінансових ресурсів. Внутрішні і зовнішні джерела. Власні, позичені та залучені кошти. Державне регулювання формування фінансових ресурсів підприємств.

Основи організації фінансів підприємств: саморегулювання, самоокупність, самофінансування.

Особливості організації фінансів залежно від форми власності, галузі економіки, організації бізнесу, сфери діяльності.

Фінансова діяльність підприємства. Зміст, завдання та організація фінансової роботи на підприємствах.

Тема 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ [6, с. 68-108; 9, с. 24-45; 8, с. 23-57]

Сутність і значення грошових розрахунків у діяльності підприємств. Принципи організації розрахунків.

Порядок відкриття підприємствами розрахункового, поточного, валютного, позичкового, депозитного та інших рахунків у банку. Використання коштів із розрахункового рахунка.

Форми безготівкових розрахунків. Розрахунки платіжними дорученнями, платіжними вимогами-дорученнями, акредитивами, векселями, платіжними вимогами.

Розрахунки за надання факторингових послуг підприємствам. Вимоги до їх проведення й сфера використання.

Готівково-грошові розрахунки на підприємстві та сфера їх застосування. Організація грошово-готівкових розрахунків.

Розрахунково-платіжна дисципліна, її зміст і значення для забезпечення господарської діяльності. Порядок пред'явлення претензій за розрахунками. Економічні й фінансові санкції у системі грошових розрахунків і платежів.

Тема 3. ГРОШОВІ НАДХОДЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ [6, с. 110-141; 9, с. 47-53; 8, с. 58-86]

Економічна характеристика, склад і класифікація грошових надходжень підприємств.

Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг). Фактори, які впливають на величину виручки. Особливості формування виручки від реалізації на підприємствах різних галузей економіки. Розрахунок та планування виручки.

Формування виручки від реалізації продукції. Визначення моменту реалізації.

Розподіл виручки від реалізації продукції. Формування валового й чистого доходів.

Грошові надходження від іншої реалізації: основних засобів, матеріалів, нематеріальних активів, інші надходження.

Надходження від фінансових інвестицій: дивіденди від корпоративних прав, від державних цінних паперів. Проценти, нараховані підприємствам за депозитними рахунками.

Надходження коштів від здачі в оренду основних фондів, від застосованих фінансових санкцій.

Бюджетні дотації, субвенції. Отримання фінансової допомоги. Страхові відшкодування.

Тема 4. ФОРМУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ [6, с. 201-242; 9, с. 54-72; 8, с. 87-106]

Економічний зміст прибутку. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Балансовий прибуток і його склад.

Прибуток від реалізації продукції. Фактори, які впливають на формування прибутку. Собівартість продукції та її вплив на прибуток.

Встановлення цін на продукцію і їх вплив на формування прибутку. Рентабельність продукції.

Прибуток від реалізації інших активів. Позареалізаційний прибуток, його склад і формування.

Методи розрахунку прибутку. Рентабельність підприємства. Розподіл прибутку підприємств, його зміст і економічне значення. Розподіл прибутку між державою й суб'єктами господарювання. Формування чистого прибутку підприємств і його використання. Фонди грошових коштів підприємства, що утворюються за рахунок чистого прибутку. Виплата дивідендів. Нерозподілений прибуток і його використання.

Тема 5. ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА [2, с. 139-195; 6, с. 334-378; 9, с. 275-289; 8, с. 329-401]

Оцінювання фінансового стану підприємства, її необхідність і значення. Показники фінансового стану підприємства. Інформаційне забезпечення оцінювання фінансового стану підприємства. Показники бухгалтерської звітності, які використовуються для оцінювання фінансового стану. Сутність ліквідності під-

приємства. Показники ліквідності та методи їх визначення. Оцінювання показників ліквідності. Фактори, що впливають на стан ліквідності.

Сутність платоспроможності. Фактори, що впливають на платоспроможність підприємств. Методика їх визначення. Оцінювання показників платоспроможності.

Фінансова стійкість підприємства, її сутність. Система показників фінансової стійкості підприємства, методика їх розрахунку і оцінювання.

Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства.

МОДУЛЬ 2

ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 6. ОБОРОТНІ КОШТИ [2, с. 34-42; 6, с. 245-290; 9, с. 183-240; 8, с. 185-222]

Сутність оборотних коштів та їх організація. Склад і розміщення оборотних коштів.

Необхідність і методи визначення потреби в оборотних коштах. Метод прямого розрахунку й сфера його застосування. Поняття норм і нормативів оборотних коштів, їх розрахунок. Економічний метод обчислення потреби в оборотних коштах і його використання.

Джерела формування оборотних коштів. Власні оборотні кошти. Позичені й залучені оборотні кошти. Показники стану оборотних коштів. Нестача власних оборотних коштів, її визначення, причини виникнення і джерела поповнення.

Показники ефективності використання оборотних коштів. Оборотність оборотних коштів і способи її прискорення. Коефіцієнти, що характеризують використання оборотних коштів.

Тема 7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ [2, с. 37-34; 6, с. 317-332; 9, с. 229-289; 8. С. 294-328]

Склад і структура основних фондів підприємств. Показники стану й ефективності використання основних виробничих фондів. Відтворення основних фондів. Знос і амортизація основних фондів. Методи розрахунку амортизаційних відрахувань.

Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела фінансування капітальних вкладень. Власні фінансові ресурси підприємств: амортизаційні відрахування, чистий прибуток, інші ресурси.

Залучення коштів від інших суб'єктів господарювання: продаж акцій, пайові внески.

Кредитування відтворення основних фондів. Державне фінансування капітальних вкладень.

Ремонт основних фондів і його фінансове забезпечення.

Тема 8. КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ [6, с. 293-315; 9, с. 183-210; 8, с. 224-293]

Індивідуальний кругообіг коштів підприємства, необхідність збалансування матеріальних і фінансових ресурсів — основа залучення кредитів.

Форми кредитів, які використовуються у господарській діяльності підприємств. Банківський, комерційний, лізинговий, іпотечний, бланковий, консорціумний кредити. Різновиди банківських кредитів: за строками користування, за

забезпеченням, за методами надання, за строком погашення. Принципи кредитування.

Визначення потреби підприємства в кредитах. Кредитний договір: сутність і порядок укладення. Відповідальність сторін за порушення умов кредитного договору.

Способи отримання кредиту. Оцінювання кредитоспроможності підприємства.

Порядок погашення кредиту. Позичковий процент, фактори, що на нього впливають, джерела сплати.

Товарний кредит, умови його отримання підприємствами та погашення.

Тема 9. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ [2, с. 50-60; 9, с. 73182; 8, с. 107-183]

Система оподаткування підприємств, її функції та призначення. Види податків, що їх сплачують підприємства. Механізм і напрямки впливу оподаткування на фінансово-господарську діяльність.

Непрямі податки й особливості їх впливу на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання.

Податок на додану вартість. Платники податку. Об'єкти оподаткування та визначення оподаткованого обороту. Пільги щодо податку. Порядок відшкодування сум податку на додану вартість, сплачених підприємством за матеріальні ресурси (роботи, послуги), основні засоби.

Прямі податки. Податок на прибуток підприємств. Порядок визначення оподаткованого прибутку. Вплив оподаткування прибутку на фінансово-господарську та інвестиційну діяльність підприємств.

Податок на нерухомість підприємств. Плата за землю. Транспортний податок. Єдиний податок

Єдиний соціальний внесок та його вплив на фінансово-господарську діяльність.

Особливості оподаткування суб'єктів господарювання в окремих сферах діяльності: комерційних банків, страхових компаній, інвестиційних компаній.

Тема 10. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ [2, с. 61-83, 84-122; 6, с. 381-411; 9, с. 255-274; 8. С. 403-458]

Зміст і завдання фінансового планування. Фінансове планування як процес визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах.

Методи фінансового планування. Балансовий метод. Програмно- цільовий метод. Нормативний метод. Метод коефіцієнтів.

Інформаційна база фінансового планування. Аналіз фінансових показників звітного періоду. Показники виробничо-господарської діяльності планового періоду як вихідна база для фінансового планування.

Фінансовий план як складова бізнес-плану. Зміст і структура фінансового плану підприємства (баланс доходів і видатків).

Розрахунок показників дохідної і видаткової частин фінансового плану. Виконання фінансового плану.

Зміст і призначення перевірної таблиці (шахматки) до фінансового плану. Порядок її складання.

Зміст оперативного фінансового плану надходження коштів і здійснення платежів, його призначення.

Тема 11. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ [2, с. 196-207; 6, с. 413-436; 9, с. 290-317; 8, с. 459-522]

Фінансова криза на підприємстві та причини її виникнення. Фінансова санація підприємств, її економічний зміст та порядок проведення. Санаційний аудит. Розробка програми санації. Банкрутство підприємства: причини та наслідки.

Внутрішньогосподарський механізм фінансової стабілізації.

Мобілізація внутрішніх фінансових джерел санації. Державна фінансова підтримка санації підприємства.

Санація реорганізацією (реструктуризацією). Приватизаційні аспекти санації суб'єктів господарювання.

Реалізація програми фінансової санації підприємства як окремий етап санаційного процесу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин			балів	
			лк	лаб.	пр. СРС		
Змістовий модуль 1.							
Основи організації і формування фінансових ресурсів підприємств							
1	Лекція 1	Основи фінансів підприємств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Основи фінансів підприємств	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 1	Підготовка до лекції 1 та практичного заняття 1	-	-	-	6	2
2	Лекція 2	Організація грошових розрахунків підприємств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Організація грошових розрахунків підприємств	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 2	Підготовка до лекції 2 та практичного заняття 2	-	-	-	6	2
3	Лекція 3	Грошові надходження підприємств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Грошові надходження підприємств	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 3	Підготовка до лекції 3 та практичного заняття 3	-	-	-	6	2
4	Лекція 4	Формування і розподіл прибутку	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Формування і розподіл прибутку	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 4	Підготовка до лекції 4 та практичного заняття 4	-	-	-	6	2
5	Лекція 5	Оцінювання фінансового стану підприємства	5	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Оцінювання фінансового стану підприємства	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 5	Підготовка до лекції 5 та практичного заняття 5	-	-	-	6	2
6-7	Самостійна робота 6	Підготовка до ПМК 1				10	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за модуль 1					10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			10	-	10	40	35
Змістовий модуль 2.							
Оцінка формування та використання фінансових ресурсів підприємств							
8	Лекція 6	Оборотні кошти	2	-	-	-	-
	Практичне	Оборотні кошти	-	-	2	-	3

	заняття 6						
	Самостійна робота 7	Підготовка до лекції 6 та практичного заняття 6	-	-	-	6	2
9	Лекція 7	Фінансове забезпечення відтворення основних фондів	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Фінансове забезпечення відтворення основних фондів	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 8	Підготовка до лекції 7 та практичного заняття 7	-	-	-	6	2
10	Лекція 8	Кредитування підприємств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Кредитування підприємств	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 9	Підготовка до лекції 8 та практичного заняття 8	-	-	-	6	2
11	Лекція 9	Оподаткування підприємств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Оподаткування підприємств	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 10	Підготовка до лекції 9 та практичного заняття 9	-	-	-	6	2
12	Лекція 10	Фінансова санація підприємств	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Фінансове планування на підприємствах	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 11	Самостійне опрацювання матеріалу за темою «Фінансове планування на підприємствах»	-	-	-	6	2
13-14	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	10	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			10	-	10	40	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни -120 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Фінанси підприємств та сфери фінансових відносин.
2. Функції фінансів.
3. Фінансові ресурси підприємства.
4. Фінансовий механізм.
5. Фінансова робота та фінансовий контроль.
6. Сутність грошових розрахунків підприємств.
7. Безготівкові і готівкові розрахунки.

8. Проведення касових операцій.
9. Види банківських рахунків і порядок їх відкриття.
10. Принципи організації безготівкових розрахунків.
11. Розрахунок платіжними дорученнями.
12. Розрахунок платіжними вимогами-дорученнями.
13. Розрахунок чеками.
14. Вексельна форма розрахунку.
15. Розрахунок акредитивами.
16. Склад і характеристика грошових надходжень підприємства.
17. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг.
18. Виручка від іншої реалізації.
19. Грошові надходження від фінансово-інвестиційної діяльності.
20. Доходи від позареалізаційних операцій. Асигнування із бюджету.
21. Розподіл виручки від реалізації продукції, робіт та послуг.
22. Сутність прибутку.
23. Види прибутку та методи їх формування.
24. Сутність і методи обчислення рентабельності та норми прибутку.
25. Розподіл і використання прибутку.
26. Сутність і основи організації оборотних коштів;
27. Визначення потреби в оборотних коштах та сутність їх нормування;
28. Джерела формування оборотних коштів;
29. Визначення наявності ефективності оборотних коштів
30. Порядок розподілу прибутку підприємства
- 31.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Сутність основних засобів та їх відтворення.
2. Знос і амортизація основних фондів.
3. Методи нарахування амортизації.
4. Показники стану та ефективності використання основних засобів.
5. Сутність і склад капітальних вкладень.
6. Джерела фінансування капітальних вкладень.
7. Необхідність та функції кредиту
8. Принципи кредитування
9. Основні види кредиту
10. Об'єкти короткострокового кредитування. Планування кредиту
11. Кредитний договір
12. Видача та погашення кредиту
13. Зміст і завдання фінансового планування.
14. Методи фінансового планування.
15. Зміст фінансового плану і порядок його складання.
16. Зміст і значення оперативного фінансового плану.
17. Фінансовий стан підприємств та методи його оцінки.
18. Інформаційне забезпечення фінансового стану підприємства.
19. Показники оцінки фінансового стану підприємств.

20. Комплексна оцінка фінансового стану підприємств.
21. Оподаткування прибутку підприємств.
22. Єдиний податок для платників 4 групи.
23. Податок на додану вартість та його вплив на діяльність підприємств.
24. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
25. Фінансова санація підприємства, її економічний зміст та порядок проведення.
26. Планування та фінансування санації підприємства.
27. Економіко-правові аспекти санації та банкрутства підприємства.
28. Державна фінансова підтримка санації підприємства.
29. Фінансова криза на підприємстві: симптоми та фактори, що її спричиняють.
30. Методи нарахування амортизації підприємства

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які використовуються в процесі проведення лекційних та практичних занять з навчальної дисципліни Податкова система 1:

- 1) *лекції з використанням презентацій* – дозволяє наглядно викласти найважливішу частину матеріалу для розкриття сутності теми заняття;
- 2) *спілкування* – розкриття проблем питань та логічна побудова пов'язаної по темі проблематики.
- 3) *робота з нормативно-правовими документами* – ознайомлення та вміння працювати з нормативними документами, групувати та аналізувати їх, відслідковувати внесені зміни, конспектувати та ін..
- 4) *пояснення* – розкрити сутність певного явищу, закону, процесу, проблематики застосовуючи логічне мислення.
- 5) *практична робота* – застосування та спрямування набутих знань у розв'язуванні практичних знань та вирішення різних ситуацій.
- 6) *кейс-метод* – для обговорення практичних ситуацій

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств: навч. Посібник. Полтава: РВ ПДАА, 2018. -350 с.
2. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 504 с.
3. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Яцух О.О., Цап В.Д., Захарова Н.Ю. та ін.]; за ред. О.О. Яцух. – Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. – 291 с.
4. Яцух О. О., Захарова Н. Ю., Цап В. Д. Фінанси підприємства 2 навчальний посібник. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2020. – 697 с.

Допоміжна

5. Фінанси підприємств: навч. посібник / О. О. Яцух [та ін.] ; за ред. О. О. Яцух; ТДАТУ. - Мелітополь, 2018. - 292 с.

6. Журавльова І.В., Ястремська О.М., Л.О. Меренкова, Кузенко Т.Б. Фінанси підприємств: теоретико-методичне забезпечення формування та відтворення: монографія. Х. : ХНЕУ, 2010. 428 с.
7. Зянько В. В., Фурик В. Г., Вальдшміт І. М. Фінанси підприємств : на- вч. посіб. Частина 2. Вінниця: ВНТУ, 2016. 126 с.
8. Зянько В. В., Фурик В. Г., Вальдшміт І. М. Фінанси підприємств: на- вч. посіб. Частина 1. Вінниця: ВНТУ, 2016. 126 с.
9. Інструкція «Про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів»: Постанова НБУ від 12.11.2003 № 492 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03>
10. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018р. № 2597- УІІ, зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>.
11. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки: Наказ міністерства фінансів України від 14.02.2006 р. №170. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0332-06>.
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
13. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755- VI, зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv>.
14. Про аграрні розписки: Закон України від 06.11.2012 р. № 5479-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5479-17>.
15. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008р. № 514- VI, зі змінами і доповненнями URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
16. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
17. Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>.
18. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.06.1999 р. №966IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
19. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
20. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>.
21. Цап В. Д. Витрати і собівартість продукції в сільськогосподарських підприємствах України: монографія. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. 368 с.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ. URL: <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ. URL: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka>
3. Internet.